

gewraakt artikel, — kan in tegengestelden zin werken; de grootte van deze wijziging is, althans in eerste benadering, evenredig aan den duur van het verblijf in de koude. Welk van deze beide koude-invloeden de meest wezenlijke is, wil ik niet beoordeelen; voor warmbloedige dieren — behalve misschien die met een winterslaap — is zonder twijfel juist, wat DE LEVIE opmerkt; voor koudbloedigen waag ik het tegenovergestelde als biologisch belangrijker te beschouwen.

Ik heb den lezers van dit *Tijdschrift* deze lange uiteenzetting willen besparen, uitgaande van de veronderstelling, dat zij, die van de kwestie op de hoogte waren, uit het verband en door mijn verwijzing naar een zeer bepaald artikel 1), mij wel zouden begrijpen. Dat dit niet het geval geweest is, spijt mij.

Na al wat door DE LEVIE en door mij reeds over de chronaxie werd geschreven, schijnt mij een bespreking van het boek van BOURGUIGNON niet meer op zijn plaats. Voor belangstellenden volgt hier de titel: GEORGES BOURGUIGNON, *La chronaxie chez l'homme*. MASSON et Cie. Paris, 1923. Het boek bevat een schat van physiologische en klinische waarnemingen.

Utrecht, 12 Januari 1924.

H. C. VAN DER HEIJDE.

LONGTUBERCULOSE EN INVALIDITEITSWET.

Het komt mij voor, dat VAN GELDEREN onder bovengenoemd opschrift op bldz. 173 van dit *Tijdschrift* van 12 Jan. l.l. zijn artikeltje schreef ter voorlichting van allen, die met de uitoefening der invaliditeitswet te maken hebben. Het geval is er geschikt voor; een bijvoeging, dat de eerste beslissing (afwijzing der behandeling ex art. 99) zonder eenige inmenging van de R. V. B. door den R. v. A. werd genomen, wat zijn recht is, en de tweede beslissing door de R. V. B. ware een aanvulling, die misschien voor den naschriftschrijver nog eenig belang had, doch verder niet ter zake doet, daar beide beslissingen juist zijn.

Dr. BROCX voegde een naschrift hieraan toe, waaruit blijkt, dat hij de bedoeling der Invaliditeitswet niet begrijpt. Dit is hem niet kwalijk te nemen, daar hij met de uitvoering dier wet tot heden niet van beteekenis te maken had; daar hij echter hier min of meer als deskundige optreedt, had hij beter gedaan dit naschrift in zijn pen te houden, daar het bij de velen, die geen tijd en lust hebben zich van de wet op de hoogte te stellen, niet anders dan verwarring kan stichten en tegenzin tot medewerking aan de uitvoering dier wet.

Indien de bedoeling der wet was, alle verplicht verzekerden, die blijvend invalide *kunnen* worden en waarvan ook nog maar eenige kans bestaat, dat zij weer voldoende arbeidsgeschikt kunnen worden, al zou die behandeling jaren moeten duren, *recht te geven* op behandeling ex art. 99, dan zou aan den wensch van BROCX voldaan worden, dan was er geen andere mogelijkheid, dan dat een verzekerde, aan wien krachtens art. 72a geen rente kon worden gegeven, behandeling ex art. 99 kreeg, wanneer hij door welke ziekte ook arbeidsongeschikt was.

Gelukkig is dit niet de bedoeling der wet en is zij ook niet zóó gesteld, dat dit er uit gelezen kon worden, want dan zou elke verzekerde, die hoe kort ook en door welke ziekte arbeidsongeschikt was, uit het invaliditeitsfonds óf onbeperkt uitkeering óf onbeperkt behandeling moeten krijgen; want eenige kans op blijvende invaliditeit, hoe gering dan ook, brengt ook de onbeduidendste ziekte mee, en eenige kans op voldoende herstel van arbeidsgeschiktheid is zelden te ontkennen, opgevat in dien zin, dat zoolang er leven is er ook nog hoop is. Men zou over een ziekte wet dan ook niet meer behoeven te denken, want alles zou onder art. 72 en art. 99 te brengen zijn.

1) Ik heb J. P. 60, 1922, 163 hierop nog eens nageslagen. Ook hier rangschikt LAPICQUE — en terecht in het verband der proevenreeks — de koude onder de agentia, die een chronaxievermindering geven.

Ik zal niet ontkennen, dat het mooi zou wezen; maar uit het invaliditeitsfonds zou het niet te betalen zijn en geen minister van financiën zou bereid gevonden worden, de tallooze millioenen uit 's lands kas er bij te voegen, die noodig zouden zijn om het tekort te dekken.

Art. 72 heeft nu duidelijk aangegeven, dat een verzekerde *geen* vooruitzicht op voldoende herstel moet hebben om een blijvende rente te krijgen en op een tijdelijke rente eerst recht krijgt, als hij in gevallen van ziekte, waar nog wel kans op herstel bestaat, 6 maanden invalide is. Dit is een goede bepaling. Ter voorkoming van kwesties hierover ware de wet eenvoudiger geweest, indien bepaald was: Niemand heeft recht op een invaliditeitsrente, vóórdat hij 6 maanden invalide is. De wetgever heeft echter mildheid betracht tegenover de volstrekt ongeneeslijken.

Art. 99 en 100 geven nu den verzekerden geen recht op behandeling, maar stellen R. V. A. en R. v. B. in de gelegenheid hen voor rekening van het invaliditeitsfonds te laten behandelen, indien geacht wordt, dat de blijvende invaliditeit kan worden afgewend. De R. v. B. heeft daarbij de belangen van het Invaliditeitsfonds te behartigen en staat zooveel doenlijk behandeling toe, waar werkelijk duidelijk gevaar voor blijvende invaliditeit dreigt en de kans op voorkoming daarvan aannemelijk is.

De besproken patiënt valt nu duidelijk eerst na 6 maanden in de termen voor een invaliditeitsrente (die hem dan ook inmiddels is toegekend, ingaande den datum, dat hij 6 maanden invalide was). De wet heeft ernstige fouten zooals vele wetten, maar *dit* is niet onlogisch of onverstandig. Hij was niet lang genoeg ziek voor een rente, te ernstig ziek om de kans op afwending van blijvende invaliditeit door sanatoriumverpleging voor rekening van het invaliditeitsfonds aan te nemen, doch absoluut was de kans op voldoende herstel zeker niet uitgesloten.

Dit is met vele tuberculoselijders het geval en om nu in gevallen, die zeer mee-loopen en later nog een goed aannemelijke kans op voorkoming van blijvende invaliditeit met een korte verpleging bieden, nog behalve de invaliditeitsrente voor rekening van het invaliditeitsfonds behandeling te laten geven is art. 105 in de wet geplaatst, dat wederom de R. V. B. recht geeft verzekerde te doen behandelen; zodoende kan nog weer eens een rentetrekker op de been geholpen worden, voor wien eerst de kans te slecht scheen.

Ik hoop, dat het mij gelukt is duidelijk te maken, dat de wet toch nog *zoo* ongerijmd niet is en dat, wie niet in aanmerking gebracht wordt voor behandeling ex art. 99, omdat zijn herstelkans niet zoo groot is, dat dit risico voor het invaliditeitsfonds genomen mag worden, daaraan niet het recht ontleent op rente, vóórdat hij 6 maanden invalide is.

V. GRAVESTÉIN.